

Razne novice.

Iz finančne službe. Prestavljena sta: Respicijant Ožbald Drevenšek iz Grada v Radgonu, in nadpaznik Franc Repolusk iz Sevnice v Ljutomer.

Iz šole. Učiteljci Natalija Vabič in Marica Rapoc sta nameščeni pri Sv. Marku niže Ptuja. Učiteljska supletinja Albina Zavašnik pri Sv. Petru na Medv. selu je imenovana za stalno učiteljico istotam.

„Slov. dijaška zveza“ je sklenila v svoji zadnji seji sprejeti pod svoje posebno okrilje laro St. Ilj. Ker bo potrebovala Slovenska dijaška zveza pri tem svojem delu mnogo sredstev, se priporoča vsem rodoljubnim somišljenikom, da jo gmotno podpirajo. Vse event. pošiljke je naslavljati na predsednika: jurist Mark Natlačen, Dunaj VIII. Strozgasse 42.

Opravičnik za mladeniške zveze je tiskan in se dobiva pri S. K. S. Z. v Mariboru, 4 v en izvod. Pri naročilih je treba poslati do 10 komadov 3 v, 25 kom. 5 v, čez 25 komadov 10 v za poštino. Znesek se lahko pošlje tudi v znamkah. Mladeniči! Mladeniške zveze, posežite po njem!

Izobraževalna društva prosimo, da prireajo poučne shode in predavajo o novem volilnem redu za deželni zbor. Volilni red prinašamo v današnji številki na ugodnem mestu.

„Slovenski Gospodar“ se je dosedaj protlačil tudi v Novakovi trgovini na Glavnem trgu. Po izgreduh pa trgovina ni hotela več prodajati slovenskega časnika. Nemška napetost!

V mariborski bogoslovje so bili letos na novo sprejeti sledeči gg. abiturienti: Peter Berdev iz St. Petra v Sav. dolini, Ivan Blumer iz Rio Claro v Braziliji, Franc Časl iz Rečice v Sav. dolini, Iv. Cilenšek iz Gočovelj pri Žalcu, Anton Četko iz Frankolovega, Viktor Lunder iz Vel. Poljane na Kranjskem, Franc Polak iz Celja, Jožef Potočnik od St. Roka ob Sotli, Franc Zagoršak iz Polenšaka, Ant. Zupanič od Sp. Hajdine pri Ptju.

Slovenska kmečka zveza prosi svoje zaupnike, da nemudoma vpošljejo imena v zadnjem času pristopivših udov. Stojimo pred deželnozborskimi volitvami, zato nam je treba vse sezname imeti pri roki.

Obmejni kolek, ki ga je izdala S. K. S. Z. za Štajersko, je našel po vseh slovenskih deželah med našimi pristasi prijazen odmev. Rodoljube prosimo, da skrbijo za odjemanje tega koleka, ker s a ne obmejno delo S. K. S. Z. mnogo stroškov. Naj o čajo se pri Slov. kršč. socialni zvezi, komad po dva vinarja.

Spodnještajerski Slovenci! Koroški Slovenci so si zgradili delavski dom v Podlublju, pomagajmo tudi mi naši organizaciji v Trbovljah, da si zgradi lasten dom. Vsa darila naj se pošiljajo Kmečko-delavski hranilnici in posojilnici v Trbovljah!

Obvestilo. Intendanca c. in kr. 3. voja nam naznanja, da kupi vojna uprava v Gracu 1400 stotov rži in 4000 stotov ovsa, v Mariboru 1300 stotov pšenice, 340 stotov rži in 6000 stotov ovsa, v Celovcu 1300 stotov rži in 1600 stotov ovsa, v Beljaku 600 stotov rži in 1800 stotov ovsa, v Ljubljani 1100 stotov ovsa, v Trstu 400 stotov, v Gorici 7000 in v Pulju 500 stotov ovsa. Prodajne ponudbe je vložiti do 6. novembra 1908 do 9. zjutraj pri korni intendanci.

Stališče kranjskega deželnega predsednika Schwarz — omajano. Nemški listi poročajo, da je postalo stališče kranjskega deželnega predsednika Schwarz v sled ljubljanskih dogodkov tako omajano, da bo moral najbrž še letos oditi.

Šopek cvetočih jagod nam je poslal naročnik našega lista od St. Lovrenca nad Mariborom. Hvala za prijazen spomin!

Stare in nove pisemske znamke. Poštno ravnateljstvo v Trstu nam javlja: V smislu odredbe c. kr. trgovinskega ministrstva z dne 28. marca t. l., št. 12607-P. drž. zakonika št. 66 iz l. 1908, neha veljavnost pisemskih znamk prejšnje izdaje z 31. oktobrom t. l. in je rati tega od 1. novembra t. l. naprej dovoljeno rabiti za frankovanje edino le pisemske znamke nove izdaje. V svrhu nadaljne olajšave prehoda med prejšnjo in novo izdajo je poštini uradom dovoljeno nerabljen pisemske znamke prejšnje izdaje od 1. novembra 1908 do konca tega leta zamenjavati s pisemskimi znamkami nove izdaje brezplačno ter od 1. januarja 1909 naprej do preklica proti vplačilu pristojbine od 1 vinarja za znamko.

Na Dunaju je dne 20. t. m. zapadel sneg. **Na Dunaju** se je vršilo zadnji teden protialkoholno zborovanje. Tudi Slovenci so bili dobro zastopani, vseh jih je bilo 14, med njimi 4 državni poslanci: dr. Krek, dr. Šusteršič, Gostinčar in Demšar. Dr. Krek je bil izvoljen tudi v predsedstvo.

Kri — za svobodno šolo. Pri letošnjem zborovanju liberalne učiteljske „Zaveze“ v Gorici je poročal nadučitelj Silvester med splošnim odobravanjem, da učiteljstvo žrtvuje vsak čas tudi svojo srčno kri za največja ideala: za svobodno šolo in

za svobodno učiteljstvo. Slovenski ljudje, ali se še spominjate, kako so liberalni učitelji pri zadnjih volitvah tajili, da so za svobodno šolo?

Glasilo liberalnih učiteljev „Učiteljski, To-varis“ pozivlja v eni zadnjih števil skoraj kar naravnost na umor dr. Lampeta. Čudili smo se, kako je mogel državni pravdnik, ki ima jako pazno oko ob drugih prilikah, pustiti to grozno tiskati, ne da bi bil hujšajoči dopis zaplenil. Kaj naj rečemo o učiteljstvu, ki odobrava pisanje takega nečimrega lista. Povedali bomo slovenskemu ljudstvu, naj nima najmanjšega slika z učiteljstvom, ki podpira ta list ali se strinja z njegovo pisavo.

Katoliški Nemec o Štajerski. Kakšne namene zasleduje Štajerska, je lepo obrazložil predsednik katoliške šolske družbe za Avstrijo, cesarski svetnik dr. zdravilstva Gašpar Schwarz v svojem glasilu „Weekrute.“ Med drugim pravi: „Cerkvena politika, katero zasleduje Štajerska že več let ob slovenski jezikovni meji, je najbolj črna madež na ščit nacionalnega obrambnega društva Štajerske. V St. Ilju na Spodnje Štajerskem je skalila mir med tamšnjimi nemškimi katoličani, ker je privabila iz reicha protestante z obljubami obilnih pribojstov pri imovini ter je res s svojim denarjem za nje zapore nakupila hiše z zemljišči vred, torej cele nasebine, katere jim je prepustila pod najugodnejšimi pogoji. Zakaj je Štajerska dala prednost izozemcem in protestantom, zakaj ne Avstrijcem in katoličanom? Pač zato, ker je njen politični cilj: AldeutscheLand, in njen verski: proč od Rima. Zato pa pride vsak teden pastor Mahnert, ki je predobro znan radi svojega proclodrimovskega hujškanja, v nemško šulverajnsko šolo, ki jo Štajerska podpira, da tam dela neumorno in žalibog tudi uspešno propagando za odpad od katoliške vere. Jasno je dokazano, da Štajerska ni krščanska in patriotska družba, ampak prostomisleča, protikatoliška in protiaustrijska.“ Mi z veseljem zabeležimo besede poštenega katoliškega Nemca ter iskreno želimo, da bi se slišala v tistih nemških krogih, katerim so v prvi vrsti namenjena, in da bi se izvršila želja dr. Schwarz, naj bi vsi krščanski Nemci in Nemke tej nekrščanski in neavstrijski družbi obrnili hrbet. Naše geslo pa bodi: Proti Štajerski v obrambo katoliške vere in slovenske narodnosti.

Mariborski okraj.

m Sv. Magdalena pri Mariboru. Včeraj sredo dne 21. oktobra sta bila poročena v tukajšnji cerkvi gđc. Elica Vračko, hčerka v pokojnega gospoda nadučitelja v Pobrežju Ivana Vračko, in gospod Vinko Šerona, učitelj na okoliški šoli v Ptju. Mlademu paru želimo obilne sreče!

m V Maribor so došli v soboto dne 17. t. m. topničarji iz Grada in sicer 3. topničarski pešpolk, ki se je nastanil v novi topničarski vojašnici. Vojaše je sprejel župan in več obč. odbornikov.

m „Rache für Laibach.“ S to devizo so naskočili dne 19. septembra 1908 mariborski nemurji Narodni dom in razbili 66 šip. Nastalo škodo so cenili izvedenci na 859 K, v resnici pa je pobila razgrajajoča tolpa šip za 928.71 K. Brez dvoma dobi vsak mariborskih razgrajavev od nemške družbe „Erste Wiener Spiegeglas-Versicherungs-Gesellschaft“ na Dunaju pohvalno pismo za uslugo, izkazano ji s tem, da je pripomogel oškodovati nemško zavarovalnico za 928.71 K, kateri znesek je nemška družba izplačala lastnici Narodnega doma kot odškodnino na zavarovalnici za pobite šipe.

m Mariborske demonstracije pred sodiščem. Minolji četrti teden v petek se je vršila pred okrožno sodnijo v Mariboru obravnava proti 12 Nemcem, ki so bili obdolženi, da so se dne 19. septembra t. l. v Mariboru udeležili demonstracij proti Slovincem. Obravnava je predsedoval deželni sodni svetnik Morocutti, državno pravdnikstvo je zastopal državni pravdnik Verderber, zagovorniki sta bila dr. Mravlag in dr. Orosel. Na obtožni klopi so sedeli ti-le: 1. Alojzij Skoliber, 17. let star, skladiški delavec Južne železnice, rojen pri Sv. Juriju ob Pesnici; 2. Karol Salamun, 18 let star, bivši trgovski pomočnik pri gospodu Heinzu v Mariboru; 3. Franc Nerath, 17 let star, komptarist pri g. Fr. Quandestu v Mariboru; 4. Josip Sterniša, 16 let star, tiskarski učenec pri Mostböcku; 5. Franc Jammernegg, 34 let star, ključavničar pri juž. žel.; 6. Franc Kowatschitsch, 17letni trgovski pomočnik pri Fontni; 7. Josip Lorber, 17 let star, trgovski pomočnik pri Korošcu; 8. Josip Haller, 14 let star, trgovski učenec pri firmi Semlitsch v Koroški ulici; 9. Feliks Welle, 19 let star, mesarski pomočnik; 10. Karol Cervený, trgovski pomočnik pri Biberbecku v Gosposki ulici v Mariboru; 11. Karol Goleš, 28 let star, trgovec z delikatesami v Mariboru, rojen v St. Vidu pri Smarju; 12. Anton Lešnik, 24 let star, knjigovodja pri firmi Lešnik v Mariboru. Obtoženi so bili radi javne nasilnosti po § 85 lit. a in b drž. zakona. Razun Skolibra in Salamona so vsi trdili, da so nedolžni, dasi so nekateri v predpovedi že priznali. Najbolj obteževalno so o obtoženi izpovedale priče Nemec, Meglič, Krois in Felser. Obravnava je trajala v četrti do 8. ure zvečer in v petek od 9. ure dop. do 1/2 ure pop. Razpravna dvorana je bila med

celo obravnavo natlačeno polna. Vse je z največjo napetostjo pričakovalo razsodbe. Ta se je razglasila v petek ob dveh popoldne. Na težko ječo in vsak teden post so bili obsojeni ti-le: Skoliber 2% meseca, Salamun 6 tednov, Nerath, Sterniša in Cervený vsak po 1 mesec. Vsi ti so obsojeni tudi na povrnitev škode, ki znaša 859 K. Jammernegg je bil obsojen v 1 teden navadnega zapor in povrnitev škode Ljudski posojilnici v znesku 50 kron. Drugih šest je bilo oproščenih.

m Nestrpnost mariborskih Nemcev napram Slovincem postaja že naravnost smešna. G. Weixel, trgovec s papirjem, je razstavil v oknu razglednice s sliko ustreljenega Lundra in Adamiča. V nedeljo, dne 18. t. m. je dobil od magistrata odlok, da mora razstavljene slike pod globo 50 K takoj odstraniti, češ, da se nemško občinstvo pri pogledu teh slik preveč razburja! — Kakor se nam poroča, so prvi opazili te razglednice nemški dijaki, ki so začeli pred trgovino psovati. Ker se to večkrat dogaja in se dotične dijake pozna, bi bilo dobro, da se o tem obvesti ravnateljstvo.

m Leitersberg. Preteklo soboto se je vršila zadnja seja pri okrajnem šolskem svetu, h kateri je prišel krajni šolski svet, zastopniki obeh občin ter odposlanec deželnega odbora baron Warsberg. Nalprotniki so preklicali svojo zahtevo z dne 8. decembra 1907 po popolni nemški šoli; pustili so nam hočeš nočeš slovensko štirirazrednico ter se zadovoljili s svojimi paralelkami; v potrebi dobe se tretji razred. Neizogibni pastor Mahnert je ubogim revčkom privoščil par suhih vrabčev ter mastne golobe velikodušno prepustil Slovincem. Vendar je zmaga pravica ter nadutim nasprotnikom pustila le dolgi nos. Pohvalno omenjamo korektno postopanje gospoda okrajnega glavarja grofa M. Attemsa. Častno končana šolska zadeva naj bode v plačilo vrlim združenim Slovincem.

m M. Razvanju je umrl dne 16. t. m. viničar Simon Urajnik. N. v m. p.

m Brezje pri Studencah. Dne 6. t. m. se je ob trgatvi pri streljanju z možnarji ponesrečil 24-letni kmečki mladenič Jožef Kitek po obrazu tako, da se je moral drugi dan odpeljati v bolnišnico usmiljenih bračv v Grade. Dne 8. t. m. so mu morali vzeti pravo oko, ker je bilo popolnoma uničeno; pa tudi levo oko je precej ranjeno. Vendar je upal, kakor poročajo, da se ozdravi. Reče je bil ob prihodu v bolnišnico popolnoma s'ep. Mladeniči, bodite previdni pri streljanju!

Ptujski okraj.

m Trgatev v ptujski okolici, v Halozah in Zavrču je malodane končana. Mošta je povsod mnogo, tri-do štirikrat več kakor lani. Treba bo misliti na vinski semenj. Kako dobre bi bile sedaj vinske zadrage! Kmet se je trudil, bogati vinoiržec in meščan pa se bo mastil!

m Ptujski trgovci že korenito žutijo posledice izgrediv z dne 13. in 28. septembra. Nekateri večji trgovci, ki so skupili poprej na dan po 300 kron, jih ne skupijo sedaj niti 100. Mislimo, da si bodo za vselej premislili pretepati mirne slovenske ljudi.

m Nestrpnost Nemcev na Ptju postaja vedno hujša. Predzadnji nedeljo je moral mož, ki je, malo vinjen, zaklical „živio“, čez noč v luknjo in še plačati 10 kron globe. Trije moški iz Mestnega vrha, ki so tudi pretečeno nedeljo zaklicali „živio“, so bili istotako aretirani in morali plačati vsak po 5 kron. Vprašamo slavni občinski svet ptujski: Če je za Slovence kaznjivo, ako zakliče svoj „živio“, zakaj pa smejo nemški študenti, komiji in drugi nemoteni kričati po mestu svoj „Heil“ in tuliti izdajalsko „Wacht am Rhein“?

m Radi demonstracij v Ptju je bil dne 20. t. m. pred okrožnim sodiščem v Mariboru obsojen 25letni vseučiliščenik A. Lackner na tridnevni zapor.

m Trgovec Alois Muchitsch („K angelju“) v Ptju je odpustil iz službe edinega slovenskega pomočnika Poša. Muchitsch živi izključno od slovenskih kmetov, toda zdaj jih morda noče več v svojo trgovino, ker je tako hud „Nemec“. Eden Muhičevih pomočnikov je tudi baje pomagal 13. septembra demonstrirati. Zdaj Muhič to seveda taji, ker se boji za slovenske groše. Izjave v Štajercu so po cenil, in tako lažnjivemu časniku itak nikdo ne verjame. Slovenski manufakturni trgovini sta Rudolf Havelka ter Mahorič in Seligo.

m Sv. Marko niže Ptuja. Dne 18. oktobra so milostljivi gospod prost iz Ptuja, Jožef Fleck, blagovodilni prenovljeno kapelico Marijinega vnebovzetja na pokopališču, ob asistenci 6 duhovnikov. Kapela je bila zelo zapuščena, tako da bi bila razpadla. Po prizadevanju gospoda župnika, Leopolda Skuharsky, so dobri farani zložili potrebni denar, da se je popravila, obelila in čedno preskikala. Z dovoljenjem prečastitega ordinarijata se bo smelo v njej maševati vsak zadnji petek v mesecu in pa pri pogrebu. Že od leta 1871 se v njej ni maševalo. Bog ohnani milostljivega gospoda prostja, ki so jo blagoslovili, č. g. župnika, ki so to preskikali in vse, ki so pripomogli kakorkoli, še mnogo let.

m Stoprce. V nedeljo dne 18. t. m. smo imeli tudi Stoprčani lep dan. Prostor pred Vrabčevim gostilno je spremenila spretna roka nadučiteljeve go-

spe v lep vrt, poln pisanih rožic in cvetk. Pri-
znanje ji moramo izreči za veliki trud, kakor tudi
gospodu provizorju, nadučitelju in vrlemu gostilni-
čarju Vrabčiču, ki so skrbeli, da se je veselica in
ustanovitev izobraževalnega društva vršila točno in
svečano. Gospod provizor Sirec pozdravi najsrčneje
vse navzoče, zlasti odposlanca S. K. S. Z. Gospod
dr. Verstovšek iz Maribora je govoril najprvo nav-
duševalne besede o presvitem cesarju in ga slavil
kol pravega vladarja; opozarjal je zlasti na razne
točke ustavne uprave, ki zakonito jamčijo Slove-
nem vse pravice, katere imajo drugi narodi. Po
govoru je igrala makolska godba cesarsko pesem.
Po odmoru je dr. Verstovšek v razumni obliki go-
voril o namenu in pomenu izobraževalnih društev,
katera snuje S. K. S. Z. po Štajerskem. Zlasti je
poudarjal nujno potrebo izobrazbe pri vseh stano-
vih in utemeljil svoja izvajanja z različnimi pojavi
vsakdanjega življenja. Zborovanja se je udeležilo
več Stajerskega, ki so se pa vsaj enkrat še
precej lepo obnašali. Govornik jih je tudi povabil
bližje in izrazil up, da se bodo le popopoljšali; tu-
di se jim je zahvalil, da so ga vestno poslušali in
mu tu pa tam preglasno pritrdjevali. Ti moške se
niso izgubili za slovensko rodno zemljo, žal, da
so zapeljani! Bode že boljše! Veselica je trajala
pozno v noč, bili so vsi veseli in želeli več zboro-
vanj. Društvo pa naj deluje v pravem smislu mar-
ljivo in vstrajno!

p Stopre. Na zborovanju S. K. S. Z. so
izvolili člani novega društva te-le odbornike: pred-
sednik Janko Sirec; podpredsednik in tajnik Ign.
Vrabčič; tajnika namestnik Franc Korže; knjižničar
Ivan Zupančič, nadučitelj; odborniki: Stefan Vtič,
Jernej Skrabi, Franc Dolšak. Pristopilo je takej
46 udov.

p Vel. Nedelja. Tudi pri nas smo obhajali le-
tošnje jubilejno leto ter smo priredili v ta namen
cesarsko slavnost dne 11. oktobra. Mladeniška zve-
za velikonedeljska je priredila igro „Spoštuj očeta“,
ali „Sinovo maščevanje“. Slavnost je otvoril pred-
sednik mladeniške zveze, mladenič Ivan Gašparič,
z nekako temi besedami: Slavno občinstvo! Dana
mi je naloga, da vas, predno se začne napovedana
igra, vse prisrčno pozdravim. Pozdravljam vas v
imenu Mladeniške zveze, katera je priredila to igro,
pozdravljam vas pa tudi v imenu šolske mladine, ka-
teri je čisti dobiček današnjih dohodkov namenjen
in sicer za nakup šolskih knjig. Kakor vam je zna-
no, obhajamo letos več jubilejev; naš sv. oče pa-
pež Pij X. obhajajo letos 50 letnico mašništva, naš
presviti cesar obhajajo 60 letnico vladanja naše
monarhije. Papeževega jubileja smo se spominjali s
tem, da smo priredili jubilejne procesije in božja po-
ta, ter smo po raznih cerkvah prosili za dušni in
telesni blago sv. očeta. Na drugi strani je pa dolž-
nost vsakega avstrijskega državljanca, da skaže do-
stojno čast svojemu vladarju ob njegovem jubileju.
V ta namen se zidajo po vsem cesarstvu vsakovrst-
ni zavodi, prirejajo se veselice in igre. In tudi na-
ša Mladeniška zveza se je prebudila ter nam je pri-
redila to zanimivo igro, v kateri boste spoznali grdo
pregreho častihlepnosti in nevhvaležnosti otrok do svo-
jih starišev. To je torej skromen dar, katerega žrt-
vuje naša zveza svitemu cesarju. Vsi skupaj pa
obljubimo danes, da hočemo ostati zvesti sinu in hče-
re naše katoliške vere, in da postanemo domovini in
cesarju zvesti državljani; to bo gotovo najbolj vese-
lilo naše jubilate, katerim danes ključemo iz dna sr-
ca: Bog jih živi in ohrani še mnoga leta! Na to se
je vršila igra, pri kateri so vsi mladeniči igrali iz-
borno rešili svoje vloge. Končno se mladenič Jakob
Bezjak občinstvu zahvali ter pravi: Srčno nas ve-
seli, da vas vidimo danes toliko število veselih in
zadovoljnih obrazov. Zato mi je dana naloga, da se
v imenu Mladeniške zveze in vseh, ki smo to igro
predstavljali, iz srca prav lepo zahvalim. Če vam je
bila igra všeč, nas veseli, ako pa smo se komu kaj
zamerili, naj nam blage volje odpusti. Saj dobro ve-
ste, da nismo učenjaki, ne igralci umetnih gledališč,
ampak samo prosti fantje kmečkega stanu, itd. Ko
je mladenič končal svoj govor z besedami cesarske
himne, je godba na odru zaigrala cesarsko pesem.
Ko so potem gostje odhajali, slišali so se tu pa tam
glasovi: „Da bi se večkrat kaj takega priredilo“.

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Mladeniški shod,
ki ga je priredila S. K. S. Z. za Štajersko zadnjo
nedeljo pri nas, je bil mnogoštevilno obiskan. Sho-
du je predsedoval g. T. Korpar iz Osluševca, ki je
po kratkem pozdravu oddal besedo odposlanca „Zve-
ze slov. mladencev“, Jožetu Šut. Ta v kratkem ori-
še pomen in namen mladeniških zvez, koristi, ki jih
ima mladenič od zveze in dolžnosti, ki ga vežejo,
kot člana mladeniške zveze. Med drugim oriše, tudi
dve stvari, katerih se je treba vsakemu mladenci
posebej varovati, in to so: slab tisk in slaba druž-
ba. — Nato se je ustanovila „Mladeniška zveza“,
ki bo, za kar so nam imena mladencev, odbornikov po-
rok, dobro napredovala; pristop k zvezi je takoj pri-
glasilo 88 mladencev. Vrli mladeniči, le tako na-
prej!

p Krčevinsko bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo, t. j.
25. vinotoka ob 4. uri popoldne pri gosp. Vilčniku na Grajeni svoj
letni občni zbor. Pridite posebno vi Slovenci iz Krčevine. Grajene in
Mostnega vrha, da s svojo udeležbo pokažete, da ste zavedni in znate
vpoštevati važnost našega bralnega društva za svojako okolico! Ob-
hajujemo pa tudi tem potom, da se veselica, napovedana na 8. sep-

tember, vsled raznih ovir ni mogla vršiti. K obilni udeležbi vabi naj-
uljudnejše odbor.

Ljutomerski okraj.

I V Ljutomeru je umrl bivši župan, 'lekarnar
Schwarz.

I Smrti padec. Jurij Vizjak, veleposestnik v
Ledineku, župnije Sv. Ane na Krembergu, je v sre-
do, dne 14. t. m. zvečer tako nesrečno padel iz pod-
strešja na seneni voz, da si je polomil rebra in se
na glavi tako hudo poškodoval, da je že v petek iz-
dihnil svojo dušo. N. v. m. p!

I Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljuto-
meru priredi v podporo revnim solarjem tombolo dne 25. okt. 1908 v
gostilniških prostorih gosp. Vaupotiča. Začetek ob 6. uri zvečer. K
obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Razbor pri Slovenjgrašču. V odgovor na do-
pis v zadnji številki Narodnega Lista. Kakor je
tovo, da kdor za tople smole prime, se osmoli, rav-
no tako je gotovo, da ni dopisnik Narodnega Lista,
kdor ni popolnoma preizkušen v lažeh. Že prvi stav-
ek dopisa je popolnoma iz trte izvit, ko se prav,
da je imelo katoško izobraževalno društvo svojo ve-
selico. Resnica je le, da je bilo neko čisto navadno
„esihvanje“, ki se po segi tukajšnjega kraja vrši
drugo nedeljo po poroki, in ki ga priredi camar.
Bili so na veselici pač vsi, katere take veselice za-
nimajo, brez razločka političnega naziranja. Nada-
lje je laž, da se je Pačnik tako razgrzel, da je dva
domača hlapca z nočem ranil. Ranil jih je res, to-
da hlapca sta za njim prišla, ko je on že proti
domu šel, ter sta ga hoteli tepsti; v nevarnosti za
svoje zdravje se je branil z nožem, ker na njivini
imel kaj pripravnejšega v roke vzeti; to pa se ne
imenuje klanje, ampak silobijanje. Nadalje piše do-
pisnik: Vprašam Vas, g. župnik, kdo je temu kriv?
in zvali vso krivdo na župnika. Res močno črepi-
jo ima gospod dopisnik, da mu pri tem modrovan-
ju ni počila. Kdo je kriv temu? Nič drugega, kot
preobilo zavžita alkoholna pijača. Kaj ta stori, do-
pisnik sam iz svoje skušnje dovolj ve, še bolj pa
njegova žena in otroci z ozirom na njega samega.
Na to, kar se še nadalje podtika gospodu župniku,
bi bilo le še to pripomniti: Ni cerkev kraj, kjer bi
vsak lahko svoje burke in norosti vganjal. Župni-
ka nadzorovati pa mislim, morejo najmanj tisti, ki
ob evangeliu iz cerkve gredo, potem pa pri farov-
ski kašti Narodni List prebirajo, mesto da bi prid-
go poslušali. — Dopisnik, zdaj pa mi tebe vpraša-
mo: Kdo pa je tvoj spora med tukajšnjimi občani?
Nihče drugi kot tvoja častihlepnost. Ako bi v obči-
ni bila le katoliško-narodna stranka, h kateri ljudje
po večini pripadajo, bi bil v kari le eden vod-
nik; drugih vodij bi ne bilo treba. Ker pa tebi ne
gre v glavo, da bi ti ne bil vodnik, če ne vseh,
vsaj nekaj faranov, zato ti je bilo treba nepotrebne
nove stranke. Sejati sovraštvo do duhovnega pastir-
ja, sebe povečevati v očeh ljudi, to je bilo zdaj
tvoje opravilo, in res, nobeno sredstvo se ti ni zde-
lo preslabo, ako si le upal, da kaj na svojem ugle-
du pridobiš. — Konečno še nekaj o alkoholu, ki je
vzrok marsikateri žalostni prikazni. Koliko se sva-
ri pred pijačo na prižnicah, v spovednicah in pri
raznih predavanjih! Toda ves pouk je brezuspešen,
dokler bo ljudstvo v tem oziru pred postavbo varno.
Skušnje kažejo, da sam pouk ne zadostuje. Marsi-
kdo gre brez vseh slabih namenov v krčmo na če-
rti litra. Za prvim pride drugi, k dvema se pridru-
ži tretji; kjer so trije, je lahko še četrta in tako
dalje, dokler je kaj denarcev, če se pivo prej ne
stepejo in eden drugega iz hiše pomenejo. Komu na
rovaš gredo pretepi, ako ne alkoholu? Komu neza-
konski otroci, ako ne njemu? Komu obubožanje nek-
daj trdnih kmetij, ako ne temu strupu človeškega ro-
du? Če kdo koga ubije, je občutno kaznovan, ako
ne usmrčen; alkohol pa je že toliko tisoč ljudi po-
moril, toliko tisoč družin nesrečnih storil, vendar
ga država pusti neomejeno uživati, ker ji to nek-
nese. To se pa ne pomisli, koliko lepih denarcev
se zavže, samo da se bolno glavo kupi ali še dru-
gače zdravje izpodkopa. Ni pa mogoče pred posta-
vo pijanosti zahtevati, ker toliko se majkodo navle-
če, da bi kar na cesti obležal. Vse postave v tem
oziru so le posekavanje vej celému drevesu, ki mu
na rasti skoraj nič ne škoduje. Drevo pijančevanja
pa bi bilo zažeto v živo med kmeti, s popolno pre-
povedjo nedeljskega pijančevanja, ali vsaj v nedeljo
popoldne; za mesta je pa potreba še pritegniti so-
boto večer. Ako gg. poslanci sklenejo postavbo zava-
rovanja za starost za vse ubožnejše sloje cele drža-
ve, obenem pa prepoved točenja alkoholnih pijač v
zgoraj navedenem času, bo sedajni avstrijski držav-
ni zbor sklenil več koristnega v prid ubožnejšim dr-
žavljanom, kakor so storili vsi avstrijski državni
zbori skozi 60 let, in je lahko vzgled pametne posta-
vodaže celi Evropi.

s Velenje. V četrtek, 29. t. m. se bode vršila
v Velenju slavnost, katero so morali o počitnicah
preložiti radi najezljive bolezni. (Prosavljali bihlo
župljani in bivši učenci zaslužnega nadučitelja g.
Brenčeta, ki že opravlja svojo službo najvestneje
nad 40 let. Občina ga je imenovala častnim občanom,

Občinski zastop izroči g. nadučitelju ob tej priliki
diplomo. Slavnostni govor bode imel bivši učenec,
g. dr. Veršovšek, prof. v Mariboru. Kmetje in kme-
tice, ki ste bili nekdanji njegovi učenci in učenke,
vdeležite se polnoštevno z otroci te slavnosti. Mož
zasluži hvalo za njegov trud, ki ga je imel v šoli
z vzgojo otrok. Nikdo naj ne ostane doma ta dan!

Konjiški okraj.

Mladeniški shod na Brinjevi gori.

Mladeniški shod na Brinjevi gori v konjiškem
okraju v nedeljo dne 18. t. m. se je nenavadno le-
po izvršil. Že v soboto zvečer so pokali topiči, ko
so vrli zreški fantje postavljali velikanski mlaj s
slovensko trobojnico na vrhu, in okusno okrasili
prostor zborovanja. V Gračicu pri kapeli pa je dal
vrli posestnik Lamut postaviti krasen slavalok z
napisom: „Mladeniči pozdravljeni, za domovino voj-
skovat pripravljeni!“

V nedeljo pa so že zgodaj dopoldan prihajali
zavedni mladeniči in vrli kmečki moške; od vseh
strani lepega konjiškega okraja in se zbirali na
prijazni Brinjevi gori, tako da jih je bilo pri zbo-
rovanju gotovo nad tisoč. Od ust do ust je šel
glas: take obilne udeležbe nismo pričakovali. Celo
iz daljnega Laporja so prihitali mladeniči s sloven-
sko zastavo, iz Polčana itd.; zato je pa v očigled
tolikih mladencev in mož popolnoma upadel pogum
par najetim in zapeljanim štajerskim razgraja-
čem, da se črhni niso upali.

V lepi romarski cerkvi Matere Božje je do-
poldan v kratkem govoru pokladal mladenci na
srce prelepe nauke vlč. gospod duhovni svetnik in
župnik Karba iz Zreče, ter za mladenci opravil
sv. mašo č. gospod Skvarč, kaplan ob Sv. Kuni-
gunde. Popoldan pa se je vršilo zborovanje pod
milim nebom.

Vlč. gospod dr. Hohnjec iz Maribora otvori
shod ter pozdravi navzoče v imenu S. K. S. Z.
Nato predlaga gospod posestnik Lamut predsedstvo,
ki se vzklikoma izvoli sledeče: gospod župan Vin-
ter (Zreče), predsednik; Franc Selih, kmečki mla-
denič iz Konjice, podpredsednik; č. gospod Viktor
Preglej, kaplan iz Konjice, in Anton Pačnik kmečki
mladenič iz Prihove, zapisnikarja.

Nato glavni govornik gospod dr. Hohnjec raz-
laga pomen mladeniških shodov po Slovenskem v
tem jubilejnem letu ter v krasnem govoru navdu-
šuje zbrane mladence in može k pravemu krščan-
skemu delu za blagor slovenskega naroda po edino
pravih krščanskih načelih in nazorih. Kazal je na
različne verske in narodne nasprotitve našega slo-
venskega ljudstva, pred katerimi pa se nam ne bo
treba bati, če bomo dobro izobraženi in v pravem
pomenu napredni. Ko vidi pred seboj tako velikan-
sko število zavednih slovenskih mladencev in mož
iz zelenega Pohorja in lepih ravnin ter vinorodnih
goric konjiškega okraja, mu prihajajo na misel pre-
lepe besede pesnika Gregorčiča, ki pravi:

Tu narod biva: še krepak,
Tu biva narod — poštenjak,
Ki svet ga še okužil ni,
Ki čas ga omehkužil ni.

Gromoviti živio-klici so sledili tem besedam gosp.
slavnostnega govornika.

Mladenič Cvahte iz Bistrice pozdravlja zbra-
ne mladence v imenu Slovenske mladeniške zveze,
razlaga njen razvoj in jim v navdušenih besedah
priporoča posebno tri mladeniške čednosti, ki bi se
jih naj vsi mladeniči oprijeli in te so: v srečo živa
vera, ljubezen do naroda in delavnostna izobrazba.
Pridobivajmo si pravo izobrazbo zlasti po naših
bralnih in izobraževalnih društvih in s čitanjem
naših listov: „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“
ter dobrih knjig. Proč pa z nemškutarskimi in li-
beralnimi listi! Govornik je žel ob koncu vsestran-
sko pohvalo.

Gospod državni poslanec Pišek govori v krep-
kih besedah med odobravanjem o kmečki organizaciji
o državnem zboru in delovanju poslancev S. K. Z.,
in o starostnem zavarovanju. Pravo pa je zadel in
vsem iz srca govoril, ko je ob koncu pozivljaj, naj
slovenski mladeniči in može „Stajerca“, tega laž-
njivega in nemškutarskega ptujkega ključka, to
„giftno“ krotijo, zatirajo (burni bravo-klici, ploska-
nje in splošno pritrdjevanje), kjer še morejo, naj ga
nikakor ne naročujejo, pa tudi ne berejo, ker je
škodljiv kakor najhujši strup.

Vedno se ponavljajoči živio-klici ob koncu go-
vora so pokazali, da ima gospod državni poslanec
popolnoma prav!

Nadalje še govorijo in vsak iz svojega kraja
izročajo mladenci prisrčne pozdrave fantje: Fr.
Selih (Konjice) v imenu bralnega društva; Karol
Kavkler (Laporje), ki navdušuje k resnemu in pa
složenemu odporu vsled nemškutarskih zločinov v
Ptuiu, Mariboru itd., ter klice: Ne vinarja več v
nemško trgovine in gostilne. Mi smo gospodarji na
slovenski zemlji.

Janko Karba (Ljutomer) pozdravlja v imenu
Ljutomerskih in obmejnih mladencev ter navdušuje
zbrane k pristopu k Zvezi in bralnemu društvu,
izročajo pozdrave predsednika Mladeniške zveze, mla-
deniča Zehota (burni klici: živio Zehot), ter upa,
da se bodo slovenski mladeniči v bratski slogi

združili od Mure pa do Jadranskega morja v nepremagljivo falango za slovensko domovino.

Josip Bečan (Prihova) v res dovršenem govoru pozivlja k slogi zoper Nemce in nemškutarje, ki bi si kakor jež lisičjo luknjo po krivici radi prisvojili našo milo slovensko domovino.

Josip Klajžar (Prihova) v izvrstnem govoru kliče k izobrazbi. Pustimo, pravi, Nemcem tako kulturo, ki z gnjilimi jajci in s palicami obdeluje mirne Slovence, pa se bojujmo z duševnim orožjem proti njim, in gotovo jih bomo, organizirani, izobraženi, v medsebojni bratski, slogi in ljubezni premagali. Pravi:

V roke torej take meče,
Bratje ljubeznjivi,
Večni je nad nami Bog,
Desna roka našega orožja
Pa je Mati Božja.
Zdaj pa le, le pridite, vi vrage.
Ni straha v nas,
Mi gremo k zmagi!

Anton Zatljer (Ziče) pozdravlja v imenu žičkega bralnega društva. Omenja krvave septembarske dogodke v Ljubljani, kjer so padle nedolžne slovenske žrtve. Zavedajmo se svojih pravic!

Stefan Polanec (Poljčane) pozivlja mladeniče rekoč: Bodimo pošten, trezni, ne pretepačimo se in ne pijančujemo po krčmah, da se ne bo reklo: slovenski fantje so neizobraženi pretepači, potem tudi žandarjev (dva sta bila na Brinjevi gori) ne bo treba za nami pošiljati. Tudi danes pojdemo po zborovanju mirno in veselo domov!

Janez Strmšek (St. Jernej) pozdravlja v imenu šentjernejskega bralnega društva.

Anton Kotnik (Zreče) v imenu zrečskih mladeničev.

Franc Gujznik (Kebelj) priporoča narodno zavvednost v prav dobro sestavljenem govoru.

Posestnik Lamut (Zreče) pozdravlja mladino v imenu društva „Straža“, ter jo v navdušenih besedah vabi delati z vsemi močmi za narod in za ljudstvo po krščanskih načelih. Vsem govornikom mladeničem so sledili burni živio-klici in vsestransko priznanje in pritrjevanje.

Gospod predsednik Vinter se končno zahvali navzočim zborovalcem, zlasti vsem govornikom ter se spominja jubileja sv. Očeta in presv. cesarja in zaključuje zborovanje z gromovitim trikratnim živio-klicem na visoka jubila.

Nato so bile večernice v cerkvi Matere Božje. Nad dve uri je trajal ta krasni shod in le ena sodba je med nami: Lepo, prav lepo je bilo. Vsi pa želimo, da bi te ideje, misli, načrti in opomini govornikov, slovenskih zavednih mladeničev, prešli v dejanja in obrodili stoteri, tisočeri sad.

Prisrčna hvala vsem, ki so pripomogli k tako lepemu izidu, zlasti vč. gospodu duhovnemu svet. in župniku v Zrečah in gospodu Jan. Polniku, posestniku od Sv. Kunigunde, ki sta imela največ truda, da se je shod tako impozantno izvršil.

k **Kakšne zaupnike** ima narodna stranka v konjiškem okraju? Stajercijane! Je-li mogoče? Dokazem. Ko smo se zbirali 27. septembra v Narodnem domu k zaupnemu shodu obeh strank, so bili vsi edini, da se mora „Stajere“ zatirati. Ves nevoljen, da se napača njegov klaverni prijateljček, vstane nek zaupnik Narodne stranke ter jo popiha. Ali ni „fest“ zaupnik to?

k **Smrtna nevarnost** vsled nagle vožnje avtomobila. V torek, 13. oktobra se pešja posestnik Jožef Mlakar proti prihovski križanski kapeli. Ravno na ovinku pa pribesni nasproti rudeče pobarvan avtomobil B 41. Kobila se prestraši, se naglo obrne, stene oje in preobrne voz ter vrže posestnika na cesto. V divjem begu pobije konj s potrjim vozom skoraj dva otroke, mati ju je še rešila z nevarnostjo lastnega življenja. Gospodar avtomobila vpraša samo za ime posestnikovo, ne pa tudi za škodo ter gre naprej. Kdo bo povrnil škodo posestniku? Razven tega je še posestnik sam bolan, da ne more opravljati težkega dela.

k **Prihova**. „Veselica bo, veselica bo“, je šlo od ust do ust v nedeljo, 10. oktobra. Kje pa? Pod Mežnarjevim kozolcem. „Ali je res“, vpraševali so čadramski, kočja in konjiški gostje. Pojdimo pogledat! In res nas že od daleč pozdravlja trobojna zastava iznad kozolca, pod kozolcem :a je vse v zelenju in v rožicah — delo pridnih mladeničev in deklet — in nad odrom se sveti napis: „Pri zvitem rogu“. Nek gost je površno pogledal ta napis, pa je brah: „Pri svetem Roku“. Vse je tiščalo k odru, previdni ljudje so si že dolgo pred začetkom izbrahi bližnje prostore; saj to je bilo lahko, ker je vsakdo gledal zastoj. Pevke so zaplele: „Slovenec je rad vesel“, v znamenje, da bo še kaj veselega prišlo. Organist je deklamoval Gregorčičevo pesem: „V pepelnici noči“, in je klical narodu: „Le vstani bedni narod moj! Pepelnici dan ni dan več tvoj, tvoj je — vstajenja dan!“ — Kdaj bo pa teater ali predstava? so se vpraševali mladi radovedneži. Aha, že je tu „Krčmar pri zvitem rogu“. V nedeljo med sv. mašo ga je ogoljufalo največ ljudi: dva porečnega go opiharita vpričo nas, brivce ga še celo z žajnico namaže in ja popiha. Na sosedovo prigovarjanje ne toči krčmar nikoli več — med svojo mašo. Vsa čast igralcem! Vsi so jo dobro pogodili. Po igri

so se razlegale po naših vinskih goricah lepe narodne pesmi. Vsi so dejali: „Prihovske pevke pojejo, kakor slavčki“. Še bo kaj? Konec je pri kraju. O ne! Nastopi govornik, navdušuje mladino k vnetemu delu za milo očetnjo ter izreče prisrčno zahvalo vsem, Mladenici in mladenke! 11. okt. je bil za vas in za goste dan poštnega veselja. Vsi so dejali: Kaj takega bi še večkrat radi videli in slišali. Torej le naprej!

Celjski okraj.

c **V konkurz** je prišel v Celju trgovec Anton Preuz.

c **Slivnica** pri Celju. Občinski odbor se je izrekel, da želi šolske počitnice imeti nastavljene v prihodnje od 1. septembra do 1. novembra, torej za 14 dni pozneje. Dobro bi storil tudi, če bi zahteval, naj bi bilo vpisovanje otrok in začetek šolskega leta v spomladaj, ker je novincem vsled krajevnih razmer nemogoče po zimi v šolo hoditi.

c **Petrovce**. V torek, dne 13. oktobra t. l. smo spremili na zadnjem potu blago gospo Matildo Polanc, rojeno Tauer, soprogo trgovca gospoda Jos. Polanc v Petrovčah. Rajnica je hudo trpela na neozdravljivi boleznici nad 15 let, pa je še do zadnje Velike noči z njej lastno požrtvovalnostjo izpolnjevala vse dolžnosti marljive in skrbne gospodinje ter nežno ljubeče soproge. Svojih mak ni tožila ljudem, temveč v domači Marijini cerkvi, kjer si je izbrala križev altar, in pred sv. razpelom izlivala svoje srce. Trpljenje ji je bilo brati na obrazu, vendar se je vedno zatajevala in tudi v najhujšem trpljenju ohranila svoj veseli značaj. Daleč slovi njena gostoljubnost, vzlasti pa je bila usmiljena mati ubožcem, posebno še revnim otrokom. Kako je bila rajnica pri vseh slojih priljubljena, pokazalo je najbolj izredno veliko spremstvo pri pogrebu. Ko so spuščali truplo blage pokojnice v jamo, bil je jok in vpitje, kakor če izgube otroci svojo mater; zastoj si iskali pri celi množici suhega očesa. Lahka ti zemlja! Blag ti spomin!

c **Ljubno**. Dne 5. t. m. je bil novi vodovod slovesno blagoslovljen. Novi vodovod je ravno sedaj prava dobrota za naš trg, ker je vsled dolgotrajne suše že začelo pomanjkovati vode. Ta dan je tudi imelo tukajšnje mlado, pa čvrsto se razvijajoče vojaško veteransko društvo svojo slovesno jubilejno sv. mašo. Drugih slavnosti z ozirom na zadnje tragične ljubljanske dogodke ni bilo. — Letina je pri nas razun živinske krme povsem dobra. Saklja, posebno jabolk, je bilo toliko, kakor ga že stari ljudje ne pomnijo. Posebno lep je bil fukli krompir, nekateri kosi so tehtali do 2 kg.

c **Laško**. Pretečeni teden so našli orožniki ob železniški progi od Laškega proti Rimskim Toplicam neko 8 do 11 let staro dekle, katero pa nič ne pove, žigavo je. Pri sebi ima šolske knjige prvega razreda. Dekle je videti prestrašeno in je sedaj pri tajniku marjagraske občine. Kdor kaj ve, naj se pri občinskem uradu oglasi.

c **Shod** železničarjev se je vršil dne 18. t. m. v Laškem trgu. Govorila sta poslanec dr. Benkovič in nadsprevoznik v p. gospod Milavec. Pristopilo je več železničarjev k Prometni zvezi.

c **Upravitelj** laške dekanije je postal vč. g. Edvard Janžek, župnik pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah, provizor na Laškem pa tamkajšnji vikar vč. g. Fortunat Končan.

c **Dramlje**. Občinski imenik je že na razpolago. A žalibog je zelo drag, prejšnji je veljal 20 K, sedajni stane istotako 20 K. No, upamo, da je ta imenik boljše napravljen, kakor je bil prejšnji, in da ne bo cela vrsta mož iz njega izpuščenih ali napačno vpisanih. Dragi Dramljani! Spravite vendar enkrat iz občinskega odbora take moze. Iznebite se enkrat moža, ki je od vas obogatel, sedaj pa hoče vse komandirati.

c **Dramlje**. „Stajerc“ je v dopisu iz Spitališča dne 20. septembra namlatil špitalskega in našega župnika, ker se trudita za katoliško slovensko izobraževalno društvo. „Narodni List“ je dne 15. oktobra zaklegetal nad našim župnikom z besedami: „Oslovski glas ne seže do nebes“, ker je župnik v pridigah svaril pred verskimi nasprotniki. Kar je katoliškega, smrdi „Stajercu“ in „Narodnemu Listu“ in njihovim dopisnikom. Liberalčki, je potrditi to še večkrat, da se vas bodo ljudje bolj ogibali.

c **Gornjigrad**. Domovina poroča, da je davčni kontrolor Vivođ govoril na odhodnici Koselovi. Kaj poreče k temu slavna direkcija v Gradcu, kaj dr. Kermauner? Ali je hotel s tem Vivođ dati zaupnico višji oblasti? Bodi omenjeno, da se razun Vivođa ni noben uradnik udeležil te odhodnice.

c **Izobraževalno društvo** v Celju priredi v nedeljo dne 25. oktobra popoldne ob 1/4. uri igro „Milinar in njegova hči“ in sicer v Narodnem domu v Celju.

c **Gornjigrad**. Še enkrat opozarjamo vse prijatelje in znance na ganljivo igro „Dve materi“, ki jo priredi izob. in bralno društvo v Gornjemgradu v nedeljo, 25. oktobra po večernicah. Razun igre, v kateri se veliko poje, bodo še druge pesmi in tamburanje. Vstopnina, se deži 80 vin., stojišča 40 vin. Odbor.

c **Šmarje pri Jelšah**. V nedeljo, 15. t. m. priredi igro „Dve materi“ v prostorih gosp. Habjana. Vstopnina: I. sedeži po 1 K, ostali po 60 vin., stojišča 30 vin.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Katoliško bralno društvo priredi dne 25. oktobra popoldne po večernicah v novi hiši na Kukovičevem veliko kmečko jubilejno veselico. Vpored: igra „Najdena hči“ petje in tamburanje. Slavnostni jubilejni govor. Nazadnje se vrši velik srečolov z mnogimi dobitki. V nedeljo, dne 25. vsi na veselico! — Društvo.

Brežiški okraj.

b **Zgodovinsko društvo** v Mariboru je v nedeljo dne 18. t. m. imelo v Brežicah občni zbor; predaval je tudi vč. gospod dr. Medved o zgodovini Brežic. Govornika dovršeno predavanje je bilo zelo zanimivo in poučno. Udeležili so se ga slovenski Brežičani ter kmetje iz okolice.

b **Artiče**. Kmetijske zadruge in posojilnice se še enkrat opozarjajo na okrožni zadružni shod v Artičah prihodnje nedeljo. Vsaka naj pošlje svojega zastopnika.

b **Podčetrtek**. Zadnjo nedeljo sta počastila naš kraj dva agitatorja Narodne stranke iz Celja. Miloš St. bler s svojim adjutantom je prispal k nam, da prisostvuje težkemu rojstvu nepotrebne konkurenčne liberalne posojilnice. Hudobni jeziki govorijo, da je bil cel začetek zelo klavern in da ona pešiča liberalcev, kateri so ustanovili posojilnico, že sedaj obupuje nad njeno usodo. Neprijetno nas je daniho, da je gospod notar iz Kozjega, kateri je vedel, da je že jedna posojilnica v Podčetrtku ustanovljena, venkar še delal za ustanovitev druge. Ako bi on samo odsvetoval ustanovitev, bi ista ostala. Njegovo sodelovanje nam je tem manj razumljivo, ker ni zaslužil ničesar za svoje delo, temveč — — — Bajе si je stavil gospod notar kot svojo nalogo, hiraajoči liberalni Zadružni zvezi v Celju pomagati na noge. Slučaj Plištanj in sedaj Podčetrtek govori dovolj!

b **Podčetrtek**. V našem od svetovnega prometa oddaljenem kraju se je začelo v letošnjem letu živahno življenje. Ustanovilo se je izobraževalno društvo, katero lepo napreduje, čebelarstva podružnica in sedaj kmečka posojilnica-Rajfajznovka. Zadnja je začela poslovati v nedeljo dne 18. t. m. in je ob tej priliki priredila poučno predavanje v prostorih slovenskega katoliškega izobraževalnega društva v Imenem; predavanja so se udeležili rajodličnejši posestniki in mladeniči iz domače in sosedne župnije. Predavatelj nadrevizor Vlad. Pušenjak iz Maribora je v nad jedno uro trajajočem govoru pojasnil pomen zadružništva, govoril o varčevanju in uredbi Rajfajznovk. Njegov govor se je vsestransko odobraval in se je izrazila želja, da pride kmalu spet predavat. Zanimanje za domačo posojilnico je veliko in bo ona temelj raznim drugim gospodarskim organizacijam, katere se bodo tekom časa ustanovile. Njen namen je osamosvojiti kmečki stan, iztrebiti oderuštvo, pospeševati varčevanje ter vsili potrebe dati kmetom cenovno pošteno. Za ugoden razvoj posojilnice nam jamčijo možje, ki so na čelu posojilnice in sicer: načelnik č. g. Stef. Pivec, župnik v Podčetrtku; nadalje gospodje: A. Krašovec, posestnik v Podčetrtku; Albin Pečar, posestnik in trgovec v Imenu; J. Počivavšek, posestnik in župan v Imenu; Mat. Pajk, posestnik v Imenem; J. Belina, posestnik v Imenem; A. Pajk, posestnik v Imenski gorci. Posojilnica uraduje vsako nedeljo v župnišču v Podčetrtku. Kmetje iz župnij Podčetrtek in Olimje! Poslužujte se vsi vaše prave kmečke posojilnice, katere je ustanovljena v vaš prid!

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Blagoslovljenje** zavoda šolskih sester. Na slovesen način se je dne 8. t. m. blagoslovil in otvoril zavod šolskih sester v Trstu v ulici Pasquale Besenghi. Udeležila se je te slovesnosti nadvojvodinja Marija Jožefa, prevzvišeni gospod knezoškof mariborski dr. M. Napotnik, škof eks. dr. Nagl, nadalje mnogo zastopnikov vojaštva in mornarice. Po slovesnem vsprejemu došlih gostov je mariborski knezoškof imel krasen govor, v katerem je on vspodbujal šolske sestre, naj v živi veri, trdnem zaupanju, in goreči ljubezni do Boga vzgajajo dekleta v splošno starišev, cerkve in domovine. Potem je sledilo blagoslovljenje šolskih prostorov.

† **Shod** notranjskih mladeničev v Cerknici na Kranjskem se je obnesel nepričakovano dobro. Mladeničev je prišla cela armada. Shodu je predsedoval deželni poslanec Drobnič. Prof. g. Jarc je govoril o dolžnostih slovenskega mladeniča, predsednik Zveze slovenskih telovadcev dr. Pogačnik je omenjal sedanjih žalostnih časov na Slovenskem, gospod Podlesnik je pozival mladeniče, naj se ogibajo krajev, kjer se greši proti narodnosti. Predsednik Zveze slovenskih mladeničev na Stajerskem je poslal pozdrav, katerega je prebral vseučilišnik Puntar, ki je prinesel tudi pozdrave akademskih društev Zarje in Danice in Slov. dijaške zveze. Tak je bil praznik mlade Notranjske.

† **V Celovcu** so bili demonstranti, ki so polili hiše Mohorjove družbe s črnjomo in razbili napisno tablo neke šivilje, oproščeni.

† **Nov telovadni odsek** se je ustanovil v Komendi pri Klamniku na Kranjskem.

Drobtinice.

d **Kako** slabo se godi mesarjem. Na letošnjem graškem jesenskem sejmu je vzbujalo v nedeljo veliko zanimanja odlikovanje najtežjega zakonskega parca. Nagrado sta dobila mesar Schumy in njegova žena, ki tehtata skupno 227 kg. Pa še naj kdo reče, da se mesarjem ne godi slabo.

d Mala bavarska princezinja Pija Monika se ne more popolnoma privaditi običajem na kraljevem dvoru. Preveč jo namreč spominja svobodno življenje pri njeni materi, sedanjí gospe Toselli. Tako ni hotela nedavno pred izhodom obleči rokavice. Niti kralj, ki je prišel slučajno zraven, ni mogel pregovoriti trmaste hčerke, da bi nataknila rokavice. Ker je znano, da ima mala princezinja največje veselje, ako ji dvorna straža pri vratih prezenira, poskusil je kralj še to sredstvo, ter jo je strašil, da straža ne bo nastopila, ako jo vidi brez rokavice. Toda trmoglavka ni hotela verjeti, in sedla je na voz golih rok. Toda kako je bila preseščena, ko res ni nastopila straža, da bi ji prezenirala. Kralj je bil namreč skrivoma po telefonu naročil straži, da naj ne nastopi. Od tedaj se Monika ne brani več rokavic, temuč že, od daleč kaže iz voza belo oblečene roke, da straža pač ne pozabi nastopiti.

Književnost.

Slavna lanna zlatomašniku sv. očetu pa-pežu Piju za mešani zbor, se spremljavo orgelj ali orkestra, zložil Ignac Hladnik. Cena partituri 60 v, posamezen glas 10 v.

Šas, znanstven obzornik, izdaja Leonova družba. Leto II. zvezek 9. Vsebine: Misli modernega človeka o svetu in življenju (dr. Ušeničnik). Nekaj kulturne zgodovine l. 1907-08 (Franc Terseglav). Razpor v socialni demokraciji (dr. Ušeničnik). Matija Naglič in njegova rokopisna ostalina (Fr. Rebol). O položaju ruske cerkve v sedanjem času (dr. Pavlica). Izkopine Menovega svetišča (dr. Gruđen). Zadružna šola (Ivan Podlesnik). Nove knjige, listek, Glasnik Leonove družbe.

Najnovejše novice.

Pri Sv. Lovrenu v Slov. goricah se vrši v nedeljo dne 25. oktobra mladeniško zborovanje v stari šoli ob 3. uri popoldne. Mladenci, pridite!

Strele je udarila dne 18. t. m. zvečer v zvonik podružne cerkve sv. Danijela v župniji Trbonje ter vnela zvonik, ki je popolnoma pogorel. Le neumorna pridnost na pomoč prihitelih sosedov zaprečila je, da se zvonovi niso stopili in da se ni cela cerkev upepelila.

V Studencih pri Mariboru je umrl delavec Franc Pohar, mož slovensko-katoliškega prepričanja. Pogreba se je udeležilo veliko delavcev. N. v m. p.!

Družnirje pri Šestanju. Takajšna prostovoljna požarna bramba priredi v nedeljo 25. t. m. v hotelu "Avstrija" v Šestanju vin-ko trg-gatev. Ker je čisti dobiček namenjen za nakup gasilnega orodja, upamo obilne udeležbe. Odbor.

Listnica uredništva.

Radi hudega pomanjkanja prostora smo morali za prihodnje številke odložiti te-le dopise: Belovode, Ribnica, Polzela, Studenica, Pušava, Dravinska dolina, Boč, Dobrna. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Po našem mnenju je sedaj edino naredno delo, da po agitaciji od osebe do osebe dosežete odpravo narodnega greha, ki ga pravično grajate. Pozdravljeni! — Vojnik: Ali kot inserat?

!!! Ohranite mejo !!!

Vsled smrti se prodaja

lepa kmetija

na Gornji Pesnici, župnija sv. Jurij ob Pesnici, ki obsega čez 33 orolov arondiranega zemljišča. Zidan hram s štirimi sobami itd. in gospodarska poslopja v dobrem stanju; sadonosnik s krog 1000 rodnimi drevesi, njive travniki in senoži za 14 glav živine; gozd, iz katerega se lahko brez škode izseka za 4000 K lesa; vinograd z dobro ohranjeno viničarjo s štirimi sobami. Skupaj z inventarjem vred za 18000 K. Natančnejša pojasnila daje župnijski urad sv. Jurij ob Pesnici. 883

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

jesihova esenca,

bela in rdeča. 1 liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franco vsake železniške postaje. Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 80 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1'40 in 1'60.

Zaloga pri: R. Bračko, trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivca, poljezna K 2'—, pol belega K 2'80, belega K 4'—, prava perja mehkega kakor puh K 8'—, veleprava očiščenega najboljša vrsta K 8'—, mehkega perja (puha) sivca K 6'—, belega K 10'—, pravega puha K 12'—, od 5 kg naprej poština prosto.

Narejene postelje

iz gostilnega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (bankinga), perlica, velikost 170 x 115 cm z dvema zglavnicama, to dve 80 x 58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, klatim in stanovitnim perjem K 16'—, napolnjava K 20'—, maha K 24'—, perlica sama K 12'—, 14'—, 16'—, zglavnica K 3'—, 3'50, 4'—, razpošilja po povzročju, zavojnina 808.

Maks Berger v Drženicih stev. 235, Šumava. Karne ugaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običaj-nih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj; trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču; trsničarska zadruga v Ljutomeru; trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865
Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

POSESTVO

blizu Maribora izvanredno dobičkanosno in ceno se takoj prodaja. Cena 36.500 K, od katerih se mora 30.000 K takoj izplačati. Posedstvo ima lep pri cesti ležeč gozd, v katerem je sečnega lesa v vrednosti za 16.000 K. Poslopja so nova in vredna 16.000 K. Vse drago je skoraj z stanj in dokaže se lahko, da to nese na 1. to 7000—8000 K. Toraj za primerno mal denar veliki dohodki. Kogar zanima, naj se pre-priča, to ne stane nič. Natančnejša p. jasnila daje radovoljno prodajalec H. Drogenik, c. hr. davčni oficijal v Mariboru, Schillerstrasse 8. 860

Grobne spomenike

različnih oblik,

iz različnih trpežnih marmorjev, granita in sijenita,

po konkurenčnih cenah nadalje

delavnico umetnih cerkvenih del priporoča 842

Vincenc Čamernik,

oblastv. preiskušeni in koncesijonirani kamnoseški mojster. Celje-Zavedna, ob potu k romarski cerkvi Sv. Jožefa, pet minut ob postaje.

Zahvala

tem potom vsem prijateljem in znancem, ki so spremili dne 18. t. m. k zadnjemu počitku mojega ljubljene soproga

Simona Urajnika,

viničarja v Razvanju,

ki je dne 16. t. m., previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Iskrena hvala tudi veleč. gospodu Lovreću, kaplana v Hočah. — Bog mu daj večni mir!

Razvanje, dne 19. oktobra 1908.

Ana Urajnik, žena.

Zahvala.

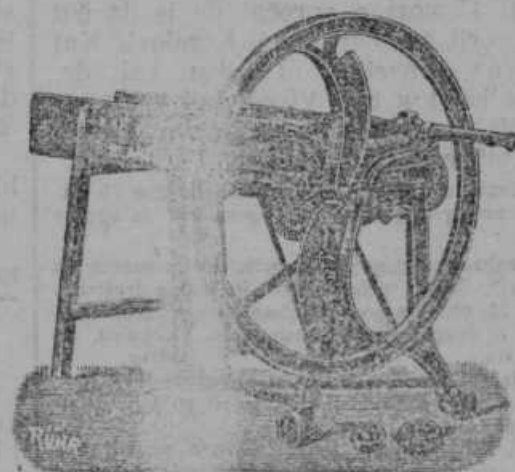
Vsem cenjenim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam povodom našega ljubljene soproga očrta

Frana Pohar,

izrazili svoje sočutje in dragemu pokojniku z udeležbo pogreba izkazali zadnjo čast, izrokamo naj-prisrčnejšo zahvalo, vzlasti se zahvaljujemo pred. duhovščini, katoliškemu delavskemu društvu in Kat. izobraževalnemu društvu za njuno udeležbo z zastavama itd.

Stade ci pri Mariboru, 19. oktobra 1908.

Žalujoči ostali.

V Gornji Polskavi pri Pragerskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vili ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinskih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarne itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 434

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 17. oktobra 1908.

Gradec 19 12 22 87 60
Dunaj 40 48 43 41 79

Proda se jako lepa novozidana hiša s prostornimi sobami, podzemeljskimi kletmi, lepim vrtom in sadonosnikom v prav lepem kraju na Spod. Štajerskem pod jako ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnistvo lista. 854

Mizarski učenec, ki dobi takoj plačo in zanesljiv hlapec (gajšic) se takoj sprejme pri Joh. Böhm v Framu. 882

Vsak gospod lahko zamenja svojo odi čeno obleko proti novi (po meri) proti primernemu nadavau. A. Resenthal & Co krojač, Schmiedgasse 10, Gradec. 884

I. štajerska sadna nakupovalna zadruga kupi velike množne sadja za prevažanje v vagonih. Ponudbe ustumno in pismeno na pisarno Reise-strasse 1. 868

Učenka se sprejme za šivat učit Tegethoffstrasse 88. Maribor. 871

Majar in viničar vsak s tri do štiri delavci z dobro plačo se sprejme pri Franc Bukšek u, Podgradec, pošta Gornja Sv. Kungota pri Mariboru. 875

Min. pol ure od Maribora oddaljen, vode dovolj, se po nizki ceni prodaja. Naslov pove upravnistvo tega lista. 876

Šta mizarska učenca se sprejmeta. Kje, pove upravnistvo. 873

Sprejmo se mali hlapec čez 14 let star, od poštenih staršev. Naslov pove upravnistvo. 874

Gospodinja, katera ima mirno avce do otrok in potrpežljivost do belnika se takoj sprejme in hlapec kateri se ne boji dela oba pri Anton Reicher, trgovcu in gostilničarju pri Sv. Barbari v Hala-zah. 870

Dva konja vprežena, sta za hrib in dolino enako za rabiti, kakor več tožkih vozov ima na prodaj Jos. Rob. Šunko, trgovec z lesom v Razvanju, pošta Hoče. 878

Ennadstropna hiša z gostilniško obrtjo, se prostovoljno pod lah-kimi plačilnimi pogoji prodaja. Na-slov v upravnistvo. 736

Lepo posedstvo, v lepí legi, 10 minut od St. Pavla, četrta ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslo-pje novo postavljeno, 5 orolov nji-v in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se prodaja skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprava se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 268

Lovske pse, mlade čistokrvne Bernhardine in dveletno bern-hardinko ima na prodaj Ivan Kranjc v St. Ilju pri Velenju. Štajersko. 846

Lepo posedstvo na slovensko-nem-ški meji ob okrajni cesti, ki ob-sega 38 orolov, med temi 18 oro-lov najlepšega gozda, se prodaja po ceni. Pojasnila daje dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru. 846

Proda se lepa hiša s 5 stanovanji, malo trgovino, svinjski in živinski hlevi in lepa njiva. Izplačati je treba 6000 K. Novavas št. 44 pri Mariboru. 861

Kupi se: Surovo maslo, jajca, žrnice, smetana, perotina, suhe gobe, orehi, strd jabolke, mošt itd. Ponudbe na upravnistvo lista pod „plačilo v gotovini 2 00“. 853

Posedstvo, 10 orolov obsežno njive, gozd, travniki, hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanju. Na-slov v upravnistvo. 889

Trgovina z mešanim blagom, žgan-jem itd. na dobrem glasu se ta-koj da ali v najem ali na račun radi bolezní. Več se izve pri Antonu Reicher, trgovcu in go-stilničarju pri Sv. Barbari v Ha-lozah. 891

Soliden gistač se išče za viničarjo pri St. Petru. Vpraša se pri Kieincu v St. Petru. 883

Sprejme se pošten, zanesljiv mo-čen hlapec. Naslov v upravnistvo. 903

Dobrodošča gostilna četrta ure od Maribora od aljeas, h kateri spa-da tudi nekaj polja, se po ceni prodaja. Naslov v upravnistvo. 894

Pekovski učenec se takoj sprej-me z oskrbo vred. Hengsborg pri Vildonu. 900

Novo perilo šiva in staro po-pravlja neka žena prav po nizki ceni. Naslov v upravnistvo. 895

Prva dalmatinska vinarska zadruga

uknjižena zadruga z o. poročtvom

Najboljše črno vino I.

vrste liter 64 v.

Črno vino II. vrste I. 48 "

Črno vino šilher Opollo

liter 60 "

Belo vino staro naj-

boljše liter 60 "

Šilher Opollo jako staro

liter 1 K

Šilher Opollo izvrstno

vino liter 80 v.

Moskatto od subega

grozdja liter 3 K

Kdor vzame 6 litrov, plača 4 vin

za liter manj.

Iskreno se priporoča

F. Cvitanić, vdova

v Mariboru, Grajska ulica št. 20.

Olje

za razne strje prodaja tis-karna sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

Solnčnike in dežnike, pa-

lice, taske, kovčke, in

korbe za polivanje, vozčke

za otroke, priporoča

P. Kosfič

v Celju. 175 (1)

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hit-ro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj upo-rabljačoe „Remmlovo protinovo in revmatično olje“. Mazanje ne hasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih za-hvalnih pism. Kem. Pharm. la-boratorij Karl Remmel, Landshut 115 Bavorsko. 851

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, ka-tero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sred-stvo za raat brk in las, proti iz-padanju las in za odstranitev prhlja (uskini) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 80 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzajem.